

Att tillsätta tjänster och fördela medel

Få saker inom akademien uppbringar så mycket skvaller och konflikter som tjänstetillsättningar och medelstildelning vid forskning. Redan Weber slogs av slumpens betydelse för vilkas karriärer som kunde löpa vidare obehindrade och vilka som fick kämpa sig fram på sidovägar. Det är idag, liksom på Webers tid, inte av mindre betydelse att tillsättningar av tjänster, tilldelning av stipendier och medel för forskning fördelas på sätt som upprätthåller legitimiteten för akademien.

Hur skall tjänster och medel tilldelas och hur skall forskning kunna organiseras på bästa sätt? Hur skall vi göra för att ge medel till dem som bäst förtjänar det, och som kan komma att använda dem på ett sätt att det innebär en förändring av kunskapen och kunskapsfältet? Under en pågående vistelse vid Centre Sociologie des Organisations (Science Po) i Paris har jag kommit att få ytterligare inblickar i dessa frågor. Christine Musselin, som är ledare vid CSO, har nyligen publicerat en översättning på engelska från franskan, *The Market for Academics* (Routledge 2010). I boken visar Musselin hur de olika strukturella systemen i USA, Tyskland och Frankrike, som bekant skiljer sig åt, spelar en roll vid tillsättningar av tjänster, men att det finns mycket som huvudsakligen går igen i de olika länderna, t.ex. olika slags allianser, kohandel och betydelsen av universitetens status.

Som en pendang till detta verk har den i USA verksamma fransyskan Michëlle Lamont studerat hur stipendier och forskningsmedel tilldelas inom särskilt tvärdisciplinära bedömargrupper vid olika anslagsgivare i USA. Det sker i boken *How Professors Think* (Harvard University Press 2009). De beslut som fattas om medel legitimeras, men oftast efter att en rad olika värdeskalor kommit till uttryck i valsituationerna. De som gjort valen är ofta medvetna om problemet att välja de bästa kandidaterna och att hänsyn tas till en rad olika aspekter, samt att dessa dessutom kan variera mellan de olika kandidaterna.

Det finns nog skäl, för att koppla åter till frågor om tjänster och medel, att fundera hur vi gör i vår disciplin, inte minst i Sverige, när vi delar ut pengar. Det är kanske just i dessa fall som vi akademiker behöver vetenskapen för att kunna reflektera över vår egen praktik. Kunskap och forskning på detta område är därför viktig. Det finns mycket vi sociologer gemensamt kan diskutera angående dessa frågor. Med ett starkare förbund kan mer energi ges till substantiella frågor. Vi är just nu i hög grad uppbundna med att omorganisera och att få ekonomin på fötter.

I anslutning till detta är det med glädje vi kan meddela att Sociologiförbundet erhållit ett betydande ekonomiskt tillskott. Anledningen är att det mycket lyckade arrangemanget av Internationella Sociologförbundets världskongress som sociologerna i Göteborg under Ulla Björnbergs ledning genomförde förra sommaren gav ett överskott. Sveriges Sociologförbund var den formella värden och medarrangör av detta event som lockade sociologer från alla delar av världen till Sverige.

Arbetet med Sociologidagarna 2012 den 15–17 mars i Stockholm pågår. Ett pro-

gram med flera inbjudna gäster och flera parallella sessioner kommer att presenteras under hösten och flera spännande sessioner är redan schemalagda.

Patrik Aspers

Ordförande Sveriges Sociologförbund